

[Fibiger.]

kursændring, og jeg mener derfor ikke, det er noget, der kan vedtages i løbet af de 14 dage, der er tilbage af rigsdagssamlingen. Jeg mener, man må se meget nøje på, hvordan disse spørgsmål eventuelt skal ordnes, og derfor er jeg ganske enig med den højtærede landbrugsminister 1, at man vist må have problemet til behandling i et udvalg eller i en kommission, hvor hele realkreditsystemet kunne blive behandlet. Jeg tror heller ikke, dette problem kan løses i et hurtigt arbejdende udvalg; jeg tror, man skal tænke det meget grundigt igennem, inden man ændrer ved det bestående realkreditgrundlag.

Jeg plejer ellers at være en venlig mand overfor de forskellige forslag, der kommer frem. Desværre har jeg ikke kunnet være det i dag, hvor ondt det end gør mig. Af mine udtalelser vil ærede medlemmer kunne forstå, at disse forslag ikke tiltaler os.

Niels Kr. Nielsen: I lighed med flere af de foregående ordførere kan også jeg udtrykke en tak til den højtærede landbrugsminister for den udførlige redegørelse, han har givet tinget om den lovgivning, der her er til behandling, og om de problemer, der knytter sig til husmandslovgivningen i almindelighed.

Medens det ærede medlem hr. Carl Petersen talte, kom man uvilkårlig til at tænke på de betragtninger, han fremførte i det høje ting, da vi den 11. december 1952 behandlede loven om lån til statshusmandsbrug, betragtninger, som han også har fremført i husmandsforeningernes organ, „Husmandshjemmet“, og som sagt senest for knap 3 måneder siden. Det ærede medlem citerede her venstres ordfører ovre i det andet høje ting, hr. Einar Simonsen — det står i folketingstidenden sp. 1639, og jeg beder formanden om tilladelse til at citere —

„Jeg hører til dem, der mener, at vi ikke under en højkonjunktur som den, vi nu har, skal forcere udstykningen. Det ville vist ikke være helt klogt at gøre det. Når vi nu er nået dertil, at byggeomkostninger og etableringsomkostninger for et almindeligt jævnt stort husmandsbrug beløber sig til 80 000—100 000 kr., kan der melde sig visse betænkeligheder, og dem bør vi også tage med i vore overvejelser.“

Efter at have citeret Einar Simonsen fortsætter det ærede medlem hr. Carl Petersen:

„Jeg synes, det er klog tale, og jeg mener mellem linierne at kunne læse, at man også fra venstres side er klar over de vanskeligheder, der vil kunne opstå fremefter, og så formentlig også er rede til at tage disse vanskeligheder i stiv arm og hjælpe.“

Når det ærede medlem ved denne lejlighed gjorde hr. Einar Simonsens ord til sine og advarede imod at forcere udstykningen, er det besynderligt, at han nu, knap 3 måneder efter, netop vil forcere udstykningen dels gennem en udvidelse af forkøbsretten, dels gennem ekspropriation. Hvad kan være årsag til denne ændrede indstilling? Er det de nær forestående valg, der har bevæget de ærede medlemmer til at fremsætte de foreliggende lovforslag?

Når byggeomkostningerne ved opførelse af husmandsbrug er steget så stærkt, som tilfældet er, er det en naturlig følge af hele den økonomiske politik, den skattepolitik og toldpolitik, der er ført. De stigende udgifter ved opførelse af bygninger indgår i pristalsberegningen, det indvirker på priserne, det indvirker atter på omkostningerne ved opførelse af nye hjem, og det er ikke mærkeligt, at netop efter novemberforliget i 1950 er udgifterne forceret i stærkt opadgående retning. Denne udvikling lader sig imidlertid ikke standse ved de fremsatte lovforslag, hverken igennem en udvidelse af forkøbsretten, som vi fra retsforbundets side ikke anser for nogen egentlig god løsning, men som vi kan affinde os med og ikke er uvillige til at drøfte, eller gennem ekspropriation, som ganske vist kan flytte jorden fra den ene nabo til den anden, men som derfor uvægerligt vil føre til et dårligt nabo-forhold. Dette er vi modstandere af. Der ligger heri, at man udvider statens magt til at flytte markskellene, ligesom man fra statens eller politikernes side anser det for forsvarligt. Man kunne med andre motiver gå i den modsatte retning og oprette det, vi forstår ved kollektive landbrug. Retsforbundet er ikke indstillet på at styrke statens magt til det, vi forstår ved en tvangsafståelse eller ekspropriation af jorden. Hvis jordspørgsmålet skal løses og løses i frihed, så ser jeg ikke anden udvej, end at vi i skattemæssig henseende, i økonomisk henseende stiller herremænd og husmand på